

Sygn. akt I CSK 159/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa [x] Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w S.
przeciwko A. M.

o opublikowanie sprostowania,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka [x] Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa w S. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 października 2015 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 stycznia 2015 r., którym oddalone zostało jej powództwo. Powódka złożyła przeciwko redaktorowi naczelnemu (...) A. M. pozew, żądając nakazania mu, aby w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia opublikował w Dzienniku (...) na 8 stronie gazety opatrzone widocznym tytułem sprostowanie powódki o następującej treści: „SKOK-i nigdy nie finansowały żadnych kampanii wyborczej partii politycznych. Państwowa Komisja Wyborcza nigdy nie zgłaszała wobec SKOK żadnych zastrzeżeń. Nieuprawnione są insynuacje dotyczące zaniedbań w nadzorze sprawowanym przez Kasę [x]. Najlepszym tego dowodem jest fakt, iż od początku działania systemu SKOK to jest w okresie 20 lat sprawowanie nadzoru przez Kasę [x] żaden klient, który powierzył swoje pieniądze Skok nie stracił ani złotówki. Wprowadzone w ostatnich latach zmiany ustawodawcze nie zmieniły poziomu bezpieczeństwa klientów SKOK. Zarządca komisaryczny wyznaczony przez KNF nie zdołał uzdrowić finansów SKOK Wspólnota, ponieważ do tej pory nie sporządził nawet programu postępowania naprawczego do czego był zobowiązany przez KNF. SKOK działają zgodnie z prawem i prowadzą przejrzystą rachunkowość. Sprawozdania finansowe SKOK po ich zaopiniowaniu przez biegłych rewidentów są przekazywane do właściwego Sądu Rejestrowego oraz [x] Rady Spółdzielczej i następnie publikowane w Monitorze Spółdzielczym. Każdy może zapoznać się z tymi informacjami.” podpisane „W imieniu Kasy [x] A. D. rzecznik prasowy”. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Sądy obu instancji ustaliły, że w (...) z 2-3 sierpnia 2014 r. ukazał się artykuł autorstwa B. M. N. pt. „Czy politycy odpowiedzą za Kasy”, w której to publikacji były zawarte między innymi wiadomości dotyczące spółdzielczych kas oszczędnościowo- kredytowych. W związku z tym artykułem w dniu 14 sierpnia 2014 r. powódka wezwała pozwanego do opublikowania sprostowania prasowego o treści ujętej w pozwie. Pozwany odmówił publikacji. Zdaniem obydwu Sądów treść sprostowania nie spełnia wymagań art. 31a ust. 6 pr. prasowego stanowiącego, że tekst sprostowania nie może przekraczać dwukrotnej

objętości fragmentu materiału prasowego, którego dotyczy. Sądy podkreśliły, że powódka nie wskazała ani pozwanemu, ani w postępowaniu sądowym, jakich fragmentów artykułu z dnia 23 sierpnia 2014 r. dotyczy sprostowanie. Sądy uznały też, że powódka powinna udowodnić zgodnie z art. 6 k.c. i 233 k.p.c., że sprostowanie, spełniało wszystkie warunki formalne z czym łączy się konieczność wskazania, których fragmentów spornego artykułu dotyczą poszczególne akapity sprostowania. Niespełnienie tego wymagania stanowi jedną z negatywnych przesłanek publikacji sprostowania przewidzianych w art. 33 pr. prasowego i uprawniało redaktora naczelnego do odmówienia jego zamieszczenia. Sądy stwierdziły ponadto, że sprostowanie, którego dotyczy spór nie jest rzeczowe, to znaczy nie jest konkretne, zwarte, jasne wypowiedzi i nie zachowuje należytego związku z publikacją. W treści sprostowania nawet nie wskazano, jakiego materiału prasowego dotyczy ani do jakiej konkretnie wiadomości nieprawdziwej lub nieścisłej się odnosi.

W skardze kasacyjnej opartej na obu przesłankach z art. 398³ § 1 k.p.c. powódka zarzuciła błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie art. 31a ust. 1 i 6 pr. prasowego w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 1 i 3 pr. pras w zw. z art. 6 k.c. oraz naruszenie przepisów procesowych – art. 207 § 6, art. 210 § 1 i 3, art. 227, art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest

ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca umotywowowała potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest potrzebą wykładni art. 31a ust 1 i 6 pr. prasowego w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 1 i 3 tej ustawy w zakresie określenia wymagań co do koniecznej treści sprostowania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych; rozbieżności te należy przytoczyć (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., sygn. akt II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, nie publ.; czy z dnia 11 stycznia 2008 r., sygn. akt I UK 283/07, nie publ.). Konieczne jest też przedstawienie argumentacji świadczącej o tym, że wątpliwości mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Przepisy wskazywane przez skarżącą nie niosą w sobie wskazywanych przez nią wątpliwości. Cel sprostowania jest oczywisty, a ograniczenia ustawowe w zakresie jego treści i objętości mają wspólne zadanie zapewnienia zwięzłości i komunikatywności przekazu bezpośrednio dotyczącego prostowanych informacji. Prawidłowo sformułowane sprostowanie jednoznacznie przyporządkowuje informacje prostowane do kwestionowanych i uściśla nieścisłe, jednakże z uwagi na wymagania co do objętości sprostowania – niezbędne jest sprecyzowanie zakresu prostowanych danych w uzasadnieniu żądania zamieszczenia sprostowania.

W związku z powyższym uznać należy, iż wymieniona przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności

sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

aj